Но: 43 Ꙗшій 24. октомв: 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ.

ГРЕКІꙖ

Не лѫнгъ декретꙋл дин партѣ Президентꙋлꙋй Грекїей дат ла 3 авгꙋст а. к. Генералꙋлꙋй Трецел, прин кареле се ꙟсърчинѣѕъ кꙋ Генерал-директоріатꙋл трꙋпелор гречещй регꙋлате, аꙋ ꙋрмат ꙋн алтꙋл кътръ прокатохꙋл съꙋ колонелꙋл Хайдигер, прин кареле се диспенѕꙋеще нꙋмитꙋл де ачеѫшй дирегъторїе, ши сꙋпт кондиції: ди ва ꙟгъдꙋи Сꙋверенꙋл съꙋ Краюл Баварїей, исе презентꙋеще патентъ де Генерал дин партѣ Гꙋвернꙋлꙋй греческ, асеминѣ офицерюлꙋй съꙋ капитанꙋлꙋй Шницлаин патентъ де Шеф ал ꙋнꙋй баталїон; Врѫнд прин ачѣста (зиче декретꙋл) а аръта націа гречѣскъ кꙋм щїе Гꙋвернꙋл съꙋ а прецꙋи вредничїа ачестор дой бърбацй, пре карїй ар дори сїй май вадъ ѡ датъ ꙟ Грекїа, спре а колꙋкра ла десвълирѣ ши деплинирѣ органиѕацїей милитърещй а трꙋпелор сале регꙋлате. Ꙟн Аргос ла 15 авгꙋст.

Генералꙋл Трецел дꙋпъ примирѣ декретꙋлꙋй съꙋ де Генерал директоріат респꙋнде Президентꙋлꙋй де аса ꙟсърчинаре, ши арътѫндꙋшй крединца кътръ Гꙋвернꙋл Грекїей, континꙋеще азиче: къ ачѣстъ дирегъторїе ѫй ва ꙟдѫмѫна бꙋнꙋл прилеж спре аш ꙟплини доринца, че авѣ демꙋлт съ слꙋжаскъ Грекїей, ши къ съ ва съргꙋи а ръспꙋнде кꙋ ꙟдестꙋларе мъкар ꙟпарте чинстей лꙋй фъкꙋте, адꙋкѫнд ла ѡ деплинъ старе органиѕаціа трꙋпелор гречещй регꙋлате, ши ꙟформѫнд дин ачестора осташй, вредничй офицерй, карїй пъшѫнд прин градꙋрй вор фи ꙟсташе ѫншїй а командꙋи трꙋпеле ощирилор патрїей. Дин Навплїа, ла 6 авгꙋст. Ачеста Генерал репортꙋеще, къ дꙋпъ че колонелꙋл Хайдигер аꙋ дат ѡ зилникъ порꙋнкъ, адꙋнѫндꙋсъ трꙋпеле шаꙋ лꙋат де ла осташй зїоа бꙋнъ ши а доꙋа зи аꙋ ꙟтрат Генералꙋл Трецел ꙟ трѣба дирегъторїей сале. Прин ꙋн декрет ал Президентꙋлꙋй Грекїей дин 9 авгꙋст саꙋ алкътꙋит ꙋн Стаб-генерал де инцинерй; але лꙋй лꙋкрърй се вор ꙟтинде ла требиле четъцилор, але каѕармелор, але подꙋрилор ши але дрꙋмꙋрилор. Колонел ачестꙋй корпꙋс де инцинерй ай Грекїей есте Д. Барнот; Шеф ал баталїонꙋлꙋй Д. Валїоно; къпитан Д. Вꙋꙋд; Леитенант Д. Ставриде; сꙋб-леитенанцй Д. Д. Исай, Манитакй, ши Калергй.

Кꙋпринддерѣ а 30 де декретꙋрй слобозите де кътръ ал 4 ле націонал конгрес ал Грекїей ꙟн Аргос.

1 Конгресꙋл націонал ꙟвоеще ръспꙋнсꙋл дин партѣ Президентꙋлꙋй Грекїей, дат Д. Давкинс резидентꙋл Енглиѕеск де аичѣ, ꙟн ꙋрмарѣ ꙟпъртъширей фъкꙋте а-

протоколꙋлꙋй дин 22 мартїе, ши ꙟмбракъ пе Президентꙋл кꙋ пленипотенцїе а се негоца despre чѣ ꙟсфършит соарте а Грекїей, сꙋпт кондицїй ꙟ се асъ цине де стипꙋлацїиле сѣꙋ алкътꙋириле трактатꙋлꙋй де Лондра ши де темеюриле ашезате ꙟн Епидавр ла 26 април 1826, їаръ адꙋнарѣ нацїоналъ пъстрѣзъ пентрꙋ сине дрептꙋл ратификацїей сѣꙋ ал ꙟтъритꙋрей.

2 Адꙋнарѣ нацїоналъ ꙟвоеще тоате ꙟтокмириле фъкꙋте ꙟчеле дин лъꙋнтрꙋ, ши санцїонеще сѣꙋ сфинцеще скимбарѣ Панелинїꙋлꙋй ꙟтрꙋн Сенат де 27 мъдꙋларй, мърӡинеще модꙋл алеӡерей ши сфера лꙋкрърей ачестꙋй сенат, ши оръндꙋеще а прелꙋкра пентрꙋ фїитоарѣ конститꙋцїе а статꙋлꙋй, ши поменеще despre ненорочита ꙟтъмпларе кънд ар мꙋри Президентꙋл, кꙋм съ се ꙋрмезе.

3 Регꙋлѣзъ финанцꙋл сѣꙋ вистїерїа церей ши челе че се атинг де ачѣста, ши ѡ ꙟпꙋтерническ кꙋ ꙟпрꙋмꙋтарѣ а 60 милїоане франчй.

4 Лась ꙟ їꙋтерѣ Президентꙋлꙋй организацїа пꙋтерилор де пе ꙋскат ши де пе апъ ши ꙟтъреще леӡѣ конскрипцїей дин анꙋл 1825.

5 Ꙟвоеще диспъгꙋбирѣ ачелора, карїй аꙋ адꙋс нацїей ѡ Ѥкстраординаръ жъртвъ, прекꙋм инсꙋлелор Идра, Специїа, ши Ѱара, Гарнизонꙋлꙋй де Мисолꙋнгй ши трꙋпелор лꙋй Караискаке. Ꙟдатореще пре Гꙋверн ка даторїиле фъкꙋте обꙗещй ꙟнаинте де анꙋл 1821, дꙋпъ чѣ кꙋ амърꙋнтꙋл афлатъ а лор адевереҷꙋне, ꙋна дꙋпъ алта але пꙋне ла кале ши ꙟ скꙋртъ вade съ ле плътѣскъ, сꙋма ꙟсъ дꙋпъ прилежꙋрй съ ѡ скоатъ дела обꙗиме.

6 Ꙟвоеще асъ фаче пропꙋса де кътръ Президент монетъ нꙋмитъ Финикꙋл, де каре 6 ꙟн кꙋмпънъ съ айбъ прецꙋл ꙋнꙋй талер спанїолеск, дин арӡинт дꙋпъ прꙋба банилор францꙋзещй, карѣ съ ва ꙟпърци ꙟн 100 пъралe нꙋмите Лепта, чи ка ѡ монетъ мънꙋнтъ се ва стъмпа дин арамъ ꙟкꙋрс де 1, де 5, ши де 10 лептале. Ачѣстъ монетъ аре де ѡ парте ꙋн Финик кꙋ ѡ крꙋче дѣсꙋпра ши кꙋ инскрипцїе; Статꙋл греческ 1821: пе де алтъ парте ꙟтре ѡ рамꙋрѣ де дафин ши де олив сѣꙋ маслин прецꙋл монетей кꙋ инскрипцїе „ Ї. А. Каподистрїа кивернитис 1828.

7 Ꙟпꙋтерничеще пе Презеден а ꙟтемеѧ ꙋн ордин сѣꙋ кавалерїе, а кърꙋѧ декорацїе сѣꙋ подоабъ, съ се ꙟпартъ Адмиралилор, Шефилор ши Офицерилор ай пꙋтерилор алїате, прекꙋм ши филелинилор ши алтора динафаръ де Грекїа, їаръ гречилор нꙋ съ ва ꙟпърци пънъ ла хотържрѣ чей май де а проапе адꙋнърй гречещй, де кът Президентꙋл ѡ ва пꙋте пꙋрта. Май търӡїꙋ се вор адъоӡи ши кондицїиле сꙋпт кариле съ ва пꙋте ачѣста ꙟмпърци ши гречилор. Асеминѣ ꙟвоеще рәдикарѣ а 3 монꙋменте, (Везй албина Ромъ: номер 38)

8 Президентꙋлꙋй и сау оръндꙋит пе анꙋ 180 мїй финичй адекъ 30 мїй талерй спанїолй, пентрꙋ каре Презеде: мꙋлцъмид ꙟпривирѣ невоилор статꙋлꙋй, аꙋ черꙋт ꙗвое ка дин вистерїа статꙋлꙋй съ и се дее нꙋмай кът ар пꙋте ꙟтимпина челе май де невое келтꙋеле,

9 Аꙋ оприт скоатерѣ античитъцилор сѣꙋ а векимилор дин Грекїа, ꙟвоинд Президентꙋлꙋй а ꙟпърци мꙋзеилор а ꙋнѣа сѣꙋ алтїа ꙟпърцїй пентрꙋ скопосꙋл черчетърилор археологиче.

10 Се Хотъръще фондꙋл сѣꙋ каса пентрꙋ схолй ши ꙟвъцътꙋра серманилор, ꙟпꙋтерничеще пе През: а пꙋне ꙟн оръндꙋѧлъ кивернисирѣ монастирилор ши але фаче пърташе ла греꙋтъциле статꙋлꙋй.

11 Помeнеще де вїитоарѣ кемаре а 4 Ѥй нацїонале адꙋнърй ши нꙋмеще а Ѥй Сесїе.

ЕГИПТꙊЛ

Газета Францїей нꙋмитъ Месаӡер де Шамбре кꙋприде ꙋрмътоареле ꙟщїинцерй, despre институтꙋриле сѣꙋ скоалеле пентрꙋ ꙟнвъцътꙋрй, атът де щїинце ши литератꙋръ кът ши милитърещй, ꙟфїинцате ꙟ Египет де кътръ паша де аколе ши despre организацїа армїей регꙋлате.

Схоала ощенѣскъ дин Казерлани ла Каиро Есте чѣ де къпитенїе ши Ахмет Ефенди жй Шефꙋл Ѥй, аре ла 600 схоларй атът Тꙋрчй, Арапй кът ши фїй де Офицерй Еꙋропїенй, чи се примеск дела 12 пънъ ла 16 анй. Аичѣ се ꙟнвацъ

лимба Тꙋрчѣскъ, Арѫпѣскъ ши Італїенѣскъ, Аріѳметика, Геометрїа, ꙟсемнътꙋра ши даторїиле дирегъторїей. Ла ачест кꙋрс алкътꙋит пе 4 ань ꙋрмѣзъ ꙟ тоате орѫндꙋала милитърѣскъ.

Петрекѫндꙋсе аній ꙟвъцътꙋрей се фаче схолерилор Ексамен, ши ачїй де класꙋл ꙟтѫю май ꙟвъцаць пъшеск ꙟ стабꙋл генерал сѣꙋ ꙟ ѡ май ꙟналтъ схоалъ, iаръ ачїй май пꙋцин ꙟвъцаць се орѫндꙋеск сꙋптофицерь ꙟ армїе.

Схоала стабꙋлꙋй Генерал дин Џѣдабад, сꙋпт дерекцїа лꙋй Нꙋредин Бей ши повъцꙋирѣ Д. Канат, аре 70 дїечь алешь дин схоала милитърѣскъ, карїй се ꙟвацъ аиче май ꙟналта Маѳиматикъ, Алгебра, Геометрїа, Теорїа артилерїей, Инџинерїа, мѫестрїа фортификацїеи сѣꙋ а ꙟтърирей четъцилор, рѫдикарѣ планꙋриле, лимбиле Арабикъ, Персикъ ши Францезъ кꙋм ши мѫестрїа Маневрелор прин кꙋрсꙋ де 3 ань. Iаръ ꙟ ꙋрмъторюл ан ꙟвацъ нꙋмиціїй Физика, Исторїа, Географїа ши ꙟналта Матиматикъ. Аріѳметика, Алгебра ши Геометрїа се парадосеск де Шейк Асан, лимба Арѫпѣскъ ши тꙋрчѣскъ де кътръ Ариф Ефенди, Теорїа артилерїей ши а инџинерїей де Д. Планат, мѫестрїа Маневрелор де Д. Толг, лимба Францезъ де Домнїй Пашет ши Кенинг. Аџеримѣ Арабилор се аратъ ꙟ щїинцеле матиматиче, iаръ а Тꙋрчилор ꙟн ꙟсъмнътꙋръ. Ꙟ схоала Офицерѣскъ дин Инакале, ꙟфїинцатъ май кꙋ самъ пентрꙋ тинерїй Тꙋрчь ши Араби, се ꙟвацъ дирегъторїа ши ꙟтребꙋинцарѣ армелор. Ꙟ трїй схоале десꙋпт повъцꙋирѣ Д. Соранїо се ꙟвацъ мꙋзика 220 де тинерь. Ꙟ схоала медицинеи ши а Хирꙋргїей сꙋпт Докторꙋл Клот се ꙟвацъ 110 тинерь Араби. Аиче Патологїа ши Клиника се парадосеще де Док. Клот, Анатомїа де Докт, Гаетано, Химїа ши исторїа медецинеи де Докт. Бартелеми, Ботаника де Докт. Фигари. Професорїй аꙋ кѫте 550 франчь пе лꙋнъ ши ꙋн адаос де 150 франчь.

ФРАНЦІА

Де кѫтева зиле нородꙋл се адꙋнъ ла привирѣ кадрелор ꙋнꙋй тѫнър анꙋме Дꙋкорнет, нъскꙋт фъръ мѫнь ши кареле зꙋгръвеще кꙋ пичорꙋл. Ꙟтре алтеле се деосебеще ѡ фигꙋръ маре де ꙋн стат де ом лꙋкратъ нꙋ кꙋ май пꙋцинъ мѫестрїе де кѫт кадрꙋл сѣꙋ че аꙋ фост ꙟтре кадреле алесе пентрꙋ прецꙋл чел маре де зꙋгръвїе. Енглезїй iаꙋ дат ѡ сомъ маре пентрꙋ кадрꙋл ачеста, ел ꙟсъ наꙋ прїимит ши лаꙋ хъръзит орашꙋлꙋй ꙋнде ел саꙋ нъскꙋт.

ЛОНДРА 13 Септемврїе

Соцїетатѣ пентрꙋ тълмъчирѣ Скриптꙋрилор Орїентале сѣꙋ дела Ръсърит, аꙋ типърит пѫнъ акꙋма чинчь кꙋ келтꙋелеле сале. Спре а ꙟдемна пе тълмъчиторь ла асемине тълмъчире де скриптꙋрь соцїетатѣ аꙋ хотърѫт медалїой пентрꙋ ачїй че вор скоате тълмъчириле челе май ꙟтересанте. Ꙟ адꙋнарѣ депе ꙋрмъ, саꙋ дат май мꙋлте мꙋлцъмите, адекъ прецꙋл де 50 фꙋнць стерлинг тълмъчиторюлꙋй кълъторїилор лꙋй Макарїе, ши алтꙋл а Исторїей кълъторїилор пе маре тꙋрчещь; доꙋъ медалїй де аꙋр ла дой Немць Орїенталисти пентрꙋ тълмъчириле ꙋней исторїй Персїене, ши а ꙋней системе де алгебръ дин Арѫпаскъ.

Варїетъць

Ꙟн Енглитера саꙋ фъкꙋт афларе къ дин флоарѣ картофелор се поате скоате ѡ въѱе фрꙋмоасъ ши траиникъ, спре а въѱи материиле де лѫнъ, бꙋмбак ши де мътасъ. Ачѣстъ дескоперире ар фи кꙋ атѫт май вредникъ, кꙋ кѫт дꙋпъ зичерѣ лꙋкръторилор де пъмѫнт, кꙋлегѫнд флоарѣ ачестей плѫнте, картофеле креск ꙟ пъмѫнт май марь.

Ла Лондра саꙋ фъкꙋт ѡ тръсꙋръ де афларе ноꙋъ пентрꙋ кѫратꙋл греꙋтъцилор, Роателе сѫнт де шапте ꙋрме ꙟналте, ши кошꙋл тръсꙋрей спѫнзꙋръ дедесꙋптꙋл осїей. Ачѣстъ алкътꙋире ꙋшꙋрѣзъ мꙋлт ꙟкъркарѣ ши дескъркарѣ, ничь поате тръсꙋра съсе пръвалъ. Ꙋн морарю ꙟтрѡ провинцїе ла Оланда аꙋ алкътꙋит ѡ моаръ, че нꙋсъ пꙋне ꙟлꙋ-

крарє ничй прин вѫнт, ничй прин апѫ ничй прин врє ѡ алтѫ пѹтєрє дє добитоачє сѣѹ дє механикѫ, дєкѫт кѹ ѹн трѹп черєск адєкѫ кѹ соарєлє, кѹ аџѹторюл ѹнєй стєклє арꙁѫтоарє, сє адѹнѫ раꙁєлє соарєлѹй пє кѫлдарѣ ѹнєй машинє дє абѹри, ши абѹрїй чє сє порнєск а єши пѹн моара ꙟ мишкарє.

Чєл май ꙟналт ом пє лѹмє сє афлѫ акѹма ла Питна, ꙟтрѡ провинціє а Свєзїєй. Ачєста єстє ѹн тѫнѫр дє 19 анй, фїюл ѹнѹй дѹлгєрй дє корѫбїй. Ꙟнѫлцимѣ лѹй єстє пѫнѫ акѹма дє 9 палмє ши 5 дєџєтє, ши цѹдєкѫнд дѹпѫ вѫрста лѹй, єл ꙟкѫ наѹ аџѹнс ла мѫсѹра крєщєрєй салє. Копил фїинд ꙟкѫ дє 8 анй трѹпѹл лѹй авѣ ѡ ꙟнѫлцимє дє 5 палмє 4 дєџєтє. Ѹрїєшѹл ачєста ва фачє ѡ кѫлѫторїє прин Єѵропа, спрє а траџє фолос дин пєрїєргїа оамєнилор.

ВѢШТИ

Ꙟ 5 октомврїє ла 7 чѣсѹрй диминѣца рѫсѫринд соарєлє аѹ ѹрмат ѹн кѹтрємѹр дєспрє апѹс симцит прин доѹѫ сгѫлцїитѹрй ши май кѹ сѣмѫ прин адоѹа, ꙟсоцитѫ ши дє ѹн нє сѹпт пѫмѫнт вѹєт. Ꙟ Сташ фѹ симцит ши ꙟ Бѹкѹрєщй карєлє аѹ цинѹт 10 сєкѹндє дѹпѫ ꙟщїинцѫрилє дє аколє *

* Пѹтєрилє натѹрєй, чє фак исбирй ꙟн адѫнкѹл пѫмѫнтѹлѹй, нѹ сѫнт дє аџюнс ꙟкѫ кѹноскѹтє, дєчй аѹ трєбѹит черчєтѫтоарє минтѣ омѹлѹй а сє ꙟдєстѹла май мѹлт кѹ ꙟфѫцошєрилє ши фѫптѹирилє ачєстєй ꙟнфрикошатє фирєщй ꙟтѫмплѫрй. Ѡ динїоарѫ сє прєпѹнѣ а сє фѫптѹй кѹтрємѹрѹл дє кѫтрѫ ѹн фок кєнтрал, адєкѫ чєл май дин лѫѹнтрѹ мижлочїѹ пѹнт ал пѫмѫнтѹлѹй, Алцїй май ꙟнѹрмѫ аѹ лѹат дрєпт пѹтєрѣ причинѹитоарє кѹтрємѹрѹлѹй Єлєктричитатѣ сѣѹ пѹтєрѣ фокѹлѹй, прє карѣ ꙟн аєр, ꙟ норй ши плоаѣ ѡ вєдєм кам асєминѣ фѫптѹинд, сѹпт нѹмє дє фѹлџєр ши дє трѫснєт. Ши кѹ адєвѫрат Єлєктричитатѣ сє парє афи причина, ꙟрѫ май кѣр ѡ лѹптѫ дє фок дє аєр, ши дє апѫ, стѫрнитѫ дин априндєрѣ матєрїилор арꙁѫтоарє дин пѫмѫнт, прєкѹм пѹчоаса, силитра, пѫкѹра ши. а. ꙟпєщєрилє ши гѫѹнилє чєлє дин лѫѹнтрѹл пѫмѫнтѹлѹй. Кѫнд сѹп-пѫмѫнтичєлє фокѹрй ꙟнфєрбѫнтѫ аєрѹл ꙟкис ꙟн ачєлє адѫнчимй ши кѫнд сѹп-пѫмѫнтичєлє апє прин фокѹрй сє прифак ꙟ фєрбїцй абѹри ѹмфлѫ тѹнѫнд ши вѹинд ꙟ лѫѹнтрѹл пѫмѫнтѹлѹй, ачєстє ѹмфлѫрй аџѹнгѫнд ла ѹн пѹтєрник град, ꙟкѫт ар трєбѹи а сє рѫсѹфла, прєкѹм апринсѹл фок ал пѹщєй ꙟкѫркатє ши пѹтєрничїй абѹрй ай апєй клокотитоарє ꙟтрѹн астѹпат вас, кѹ кѹтрємѹр ши вѹєт дєспикѫ пѫмѫнтѹл, сѹрпѫ чєлє чє сє афлѫ пє дѫнсѹл клѫтинд ши сгѫлцїинд. Мѹнцй сє кѹфѹндѫ ши дрєптє шєсѹрй рѫдикѫндѹсє сє мѹнтєнєск, ѹскатѹрй сє акопѫрѫ дє апєлє мѫрєй ши дин фѹндѹл ноѹнлѹй сє ꙟналцѫ инсѹлє ноѹѫ, ꙟрѫ алтєлє вєкй сє кѹфѹндѫ, кѹрсѹл апєй мѫрилор сє стрѫмѹтѫ, чєрюл сє ꙟтѹнєкѫ ши аратѫ ѡ ꙟфокатѫ рошацѫ чє ꙟспѫймѫтєꙁѫ оамєнй ши добитоачє, ꙟсѹшй акѹл магнєтѹлѹй винє ꙟ нєрѫндѹалѫ.

Ꙟпѫрѫцинд Титѹс Монархѹл Ромєй 79 дѹ Хс. саѹ тѫмплат ѹн ꙟнфрикошат кѹтрємѹр, карєлє аѹ ꙟгропат чєтѫцилє Хєркѹланѹл, Помпєїа, ши Стабїа. Ла 1746 дє кѹмплитє кѹтрємѹрє саѹ сфѫрѫмат чєтатѣ Лима ꙟ Амєрика дємїаꙁиꙁи, ши ла 1755 Лисабона Капиталїа Портѹгалїєй, ѹндє 20 мїй сѹфлєтє саѹ ꙟгропат сѹпт пѫрѹирилє ꙁидѹрилор. Сгѫлцїитѹрилє ачєстѹй кѹтрємѹр саѹ ꙟтинс дєла Грєнландїа пѫнѫ ꙟ Африка. Ѡ асєминє ꙟфрикошатѫ соартє ла анѹл 1783 аѹ сѹфєрит Калаврїа, нѹ мик кѹтрємѹр аѹ фост ши чєл дин Молдова ла 1802 ꙟ ꙁилєлє Донѹлѹй Морѹꙁ, карєлє аѹ сѹрпат мѹлцимє дє ꙁидирй. Ѹнѹл дин чєлє кѹмплитє кѹтрємѹрє сє поатє сокоти ши чєл тѫмплат ла 9 мартїє алє ачєстѹй ан ꙟ Спанїа (вєꙁй алб. Ром. Но. 3).

ѠБСЄРВАЦЇЙ МЄТЄОРОЛОГИЧЄ.

Ꙁїоа	Ѡбсєрвацїєй	Калдомєсор	Грєѹмєсор	Старѣ аєрѹлѹй
23	Октомврїє диминѣца	-. 1	28. 10.	сѣнин

Ла 25 Октомврїє Соарєлє рѫсарє ла 2 ч. 18 м Амѣꙁѫꙁи винє ла 7 ч. 9 м